

Onderwerp

Agenda Vitaal Platteland in 2017

Kern mededeling:

Op 18 januari 2017 bent u via een "tafeltjes sessie" in de commissie Duurzaamheid geïnformeerd over de stand van zaken rond de Agenda Vitaal Platteland als geheel en over de agendapunten afzonderlijk.

Tijdens de discussie aan het eind van die sessie heeft u aangegeven graag op afzienbare termijn weer over dit onderwerp te willen spreken, maar dan ook aan de hand van een document.

Met deze mededeling informeren wij u over de activiteiten die binnen de Agenda Vitaal Platteland in 2017 al zijn of zullen worden ondernomen. Daarbij is tevens aangegeven of en zo ja welke politiek-bestuurlijke vragen er in de loop van dit jaar aan de orde zullen komen.

Mededeling:

De start van de Agenda Vitaal Platteland is gemarkeerd door de besluitvorming van Provinciale Staten op 28 januari 2015 en de bijbehorende vaststelling van een rapport hierover (zie rapport ter inzage in de Leeskamer).

De belangrijkste doelen van deze agenda zijn:

- 1) nagaan hoe gemeenten meer ontwikkelingsruimte kan worden geboden voor het opstellen van bestemmingsplannen met gelijktijdige borging van de ruimtelijke kwaliteit;
- 2) het inventariseren van toekomstige ontwikkelingen om op basis daarvan opties te genereren, zodat direct betrokkenen er op in kunnen spelen en kansen kunnen ontwikkelen.

Tenslotte biedt de Agenda Vitaal Platteland de provincie de mogelijkheid om in dialoog blijven met de gebiedspartners en om Flevoland op de kaart te zetten.

Sindsdien zijn alle 17 agendapunten opgepakt binnen veelal reguliere beleidsterrein en programma's, zoals het Actieplan Bodem & Water en Recreatie & Toerisme. De voortgang en resultaten op alle agendapunten is echter wisselend en de provincie heeft niet bij elk agendapunt dezelfde rol.

In bijlage 1 is per agendapunt een overzicht gemaakt met basis informatie per agendapunt. Daarnaast is daarin informatie opgenomen over twee kernvragen voor deze mededeling:

- 1) Wat zijn de concrete activiteiten die in 2017 al zijn of worden ondernomen;
- 2) Wat zijn de politiek-bestuurlijke vragen die daarbij aan de orde zijn of gaan komen.

Activiteiten 2017

Van 16 agendapunten zijn de te ondernemen activiteiten voor 2017 benoemd, inclusief (voor zover van toepassing) de politiek-bestuurlijke vragen die er gaan spelen. Het agendapunt Duurzaamheid is hierin niet meegenomen. Het is vanaf het begin niet apart uitgewerkt, maar wordt bij vrijwel alle andere agendapunten als integraal onderdeel meegenomen.

Het algemene beeld is dat er bij alle agendapunten tot nu toe veel activiteiten zijn uitgevoerd. De meeste activiteiten bestonden uit specifiek hiervoor ingezette zaken, zoals bij Erf zoekt kans (positie vrijkomende agrarische erven), Ontsluiting (onderzoek naar kansen voor snel internet), Bodemdaling (evaluatie wateroverlastnorm), Recreatie & Toerisme (vaststelling beleidsnota) en Leefbaarheid (instellen Fonds Leefbaarheid). Veel van die activiteiten zijn ook

Registratienummer

2060623

Datum

18 april 2017

Auteur

K.E. van der Wielen

Afdeling/Bureau

RE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Lodders, J.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2060623

besproken in Statencommissies en in Provinciale Staten.

Een deel van de agendapunten heeft meer met elkaar te maken dan alleen het feit dat ze betrekking hebben op het landelijke gebied. De gemeenschappelijke noemer van deze punten is ruimtelijke impact van nieuwe initiatieven en de toetsing daarvan aan de beleidsregels “kleinschalige en grootschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008”. Deze agendapunten zijn direct afgeleid van het eerste doel van de agenda zoals hierboven benoemd. Het gaat dan om de agendapunten Veehouderij, Keten, Erf zoekt kans, Erfgrootte, Pionieren 2.0 en Schaalvergroting.

Voor 2017 zijn bij 13 van de 16 agendapunten nieuwe activiteiten onder handen of worden nog voorzien. Dit zijn ook de agendapunten waar de provincie zelf betrokken is en een proactieve rol vervult. Enkele voorbeelden zijn:

- evaluatie van de beleidsregels “kleinschalige en grootschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008”;
- opstellen van een landschapsvisie en de lange termijnvisie Erfgoed Flevoland;
- opstellen uitvoeringsprogramma Recreatie & Toerisme;
- onderzoek snel internet in landelijk gebied Oostelijk en Zuidelijk Flevoland;
- opstellen uitvoeringsprogramma Ruimte & Mobiliteit;
- evaluatie weidevogelbeleid;
- studie naar inpassing grootschalige zonne-energie in het buitengebied;
- gebiedsproces bodemdaling NOP gericht op (mogelijke) transitie landbouwfuncties;
- vaststelling Fonds Leefbaarheid en besluitvorming over eerste tranche subsidieaanvragen.

Bij maar 3 agendapunten zijn ten opzichte van 2016 geen nieuwe activiteiten gepland: (intensieve) Veehouderij, Innovatie en Schaalvergroting. Overigens worden hierbij in de praktijk de ontwikkelingen wel gevolgd.

Tenslotte zijn alle agendapunten gekoppeld aan de Omgevingsvisie Flevoland. De Agenda Vitaal Platteland is daarbij te zien als “uitvoeringsprogramma”.

Politiek-bestuurlijke vragen

Het is afhankelijk van de aard van het agendapunt en de fase waarin de activiteiten zich bevinden of er voor 2017 al politiek-bestuurlijke vragen zijn te benoemen. Bij twee agendapunten is dat het geval:

- Keten: in welke mate wil de provincie ruimte bieden voor grootschalige initiatieven van verwerkingsbedrijven?
- Duurzame energie: wordt landbouwgrond ingezet voor de energieproductie?

Bij de meeste andere agendapunten zijn politiek-bestuurlijke vragen te verwachten na afronding van een onderzoek, evaluatie of gebiedsproces. Deze vragen zullen dan onderdeel worden van het besluitvormingstraject dat daar op volgt.

Communicatie en voortgangsrapportages

De Agenda Vitaal Platteland is in 2015 vastgesteld na enkele intensieve interactieve sessies met een groot aantal bij het landelijk gebied betrokken bewoners en organisaties. Daarna is gestart (of soms verder gegaan) met de inhoudelijke uitwerking van de agendapunten. De eerste integrale spiegeling van de stand van zaken vond plaats op 18 januari 2017 met de commissie Duurzaamheid, met een vervolg op 17 mei van dit jaar.

In het tweede kwartaal van 2017 worden extern betrokkenen en geïnteresseerden geïnformeerd over de stand van zaken en vooral over de op handen zijnde activiteiten van de Agenda Vitaal Platteland.

Er is bij de start van de Agenda Vitaal Platteland bepaald dat er twee keer per jaar wordt gerapporteerd over de voortgang met als eerste moment de Programmabegroting 2018.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

2060623

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Voortgang Agenda Vitaal Platteland, per agendapunt	2060810	Ja
		Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Rapport Agenda Vitaal Platteland, vastgesteld 28 januari 2015	1707741	Ja

Voortgang Agenda Vitaal Platteland 2017, per agendapunt HB 2060810

De Agenda Vitaal Platteland bestaat in totaal uit 17 punten.

Deels liggen deze punten in elkaars verlengde, zoals de direct aan de agrarische sector verbonden agendapunten als Keten en Schaalvergroting. Andere punten hebben in directe zin minder met elkaar te maken, zoals natuur en digitale ontsluiting. Maar het idee van de agenda is dat ze als geheel, als optelsom, een positieve invloed hebben op de vitaliteit (leefbaarheid en beleefbaarheid) van het platteland en elk op een andere manier daaraan bijdragen.

Deze bijlage is bedoeld om voor elk van de agendapunten afzonderlijk aan te geven wat er sinds de start van de Agenda Vitaal Platteland mee is gedaan.

Voor alle agendapunten is eerst de kernvraag benoemd die er in het begin aan was gegeven. De andere aspecten waar aandacht aan wordt besteed zijn de voortgang rond elk agendapunt in 2017 en de vraag of er dit jaar bestuurlijke aspecten spelen of gaan spelen.

Bij de beschrijving van de resultaten is uitgegaan van de voortgang van elk agendapunt afzonderlijk. Alleen daar waar er een sterke onderlinge relatie of afhankelijkheid bestaat, is hier via een verwijzing melding van gemaakt.

Veehouderij	
Vraag uit de Agenda Vitaal Platteland	Hoe scheppen we ruimte voor de veehouderij, rekening houdend met leefbaarheid, dierwelzijn en natuur? Centraal hierbij staat de duurzame intensieve veehouderij.
Uitgangssituatie	De situatie in Flevoland is verschillend: vraagstukken spelen vooral in de NOP, waar de gemeente zoekt naar ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	De provincie heeft geen specifiek beleid voor veehouderij. De provinciale betrokkenheid komt vanuit de ruimtelijke toetsing (bestemmingsplannen) en in de toetsing in het kader van de programmatische aanpak stikstof (PAS).
Voortgang tot en met 2016	Initiatieven zijn getoetst in het kader van de ruimtelijke plantoetsing en de PAS.
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	Voorzetten van deze activiteiten. Innovaties worden gesteund via o.a. POP3 (AgroFoodMotor). Ontwikkelingen in andere gemeenten worden gevolgd (m.n. Lelystad en Dronten).
Bestuurlijke vragen	Nee

Keten	
Vraag uit de Agenda Vitaal Platteland	Hoe zorgen we ervoor dat de agrarische bedrijvigheid zich het beste kan ontwikkelen?
Uitgangssituatie	Veel agrarische bedrijven ontwikkelen zich, zowel in wat er wordt geproduceerd als de manier waarop. Centrale vraag is hoe de grootschalige verwerking van die producten op het eigen erf (ketenverlenging) het beste vorm kan krijgen.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	De provincie heeft geen specifiek beleid voor ketenverlenging. De provinciale betrokkenheid komt vanuit de ruimtelijke toetsing (bestemmingsplannen).
Voortgang tot en met 2016	Initiatieven, met name in de NOP, zijn getoetst in het kader van de ruimtelijke plantoetsing.

Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	Er wordt samen met de gemeente gewerkt aan een breed toetsings- en discussiekader voor nieuwe grootschalige initiatieven van verwerkingsbedrijven. Aspecten zijn ruimtelijke gevolgen, mobiliteit, landschap e.d. Nagaan of de ontwikkelingen in de NOP ook in de rest van Flevoland gaan spelen en (wellicht) moeten leiden tot een provincie breed toetsingskader.
Bestuurlijke vragen	In welke mate wil GS ruimte bieden voor grootschalige initiatieven van verwerkingsbedrijven in het landelijk gebied?

Pionieren 2.0	
Vraag uit de Agenda Vitaal Plateland	Welke economische kansen liggen er met betrekking tot de multifunctionaliteit van het landelijk gebied? Hoe kunnen we deze het beste benutten?
Uitgangssituatie	Meer dan 50 % van de agrarische erven heeft zijn agrarische functie verloren. Die ontwikkeling zal zich in de komende 10 jaar voortzetten. De vraag is of ons provinciaal beleidskader nog toereikend is (relatie met agendapunt Erf zoekt kans).
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	Omgevingsplan 2006 met de beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen
Voortgang tot en met 2016	In 2007 is de beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen ontwikkeld, die in 2013 is geëvalueerd.
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	De resultaten van de evaluatie uitwerken (2017) en nagaan of er gevolgen zijn voor de huidige beleidsregel kleinschalige activiteiten in het landelijk gebied 2008 (2018).
Bestuurlijke vragen	Nee, (nog) niet

Innovatie	
Vraag uit de Agenda Vitaal Plateland	Hoe kunnen agrarische onderwijstaken en onderzoek versterkt worden?
Uitgangssituatie	Flevoland is een agrarische provincie bij uitstek. De twee onderwijs- en kennisinstututen kunnen een belangrijke rol spelen bij de innovatiekracht van de agrarische bedrijven.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	Er is geen specifiek beleid gericht op innovatie van (agrarische) bedrijvigheid. Vanuit diverse programma's wordt dit wel gestimuleerd. De rol van de provincie is om partijen bij elkaar te brengen (OMFL) en om relevante Europese subsidieprogramma's te faciliteren.
Voortgang tot en met 2016	De provincie heeft zich ingezet om innovatie door (agrarische) ondernemers te stimuleren door samenwerking tussen hen en het onderwijs en onderzoek te stimuleren. Dit komt o.m. tot uiting in het gebruik maken van subsidieprogramma's (AgroFoodMotor).
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	De bestaande activiteiten zijn toereikend voor de vraag van betrokken partijen. Vaststelling van het 2e openstellingsbesluit van de maatregel Trainingen, workshops, ondernemers coaching en demonstraties, op grond van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) Flevoland 2014-2020.
Bestuurlijke vragen	Nee

Schaalvergroting	
Vraag uit de Agenda Vitaal Plateland	Wat is de beste manier van omgaan met de schaalvergroting in de landbouw?
Uitgangssituatie	Schaalvergroting in de landbouw heeft in Flevoland tot een afname van het aantal bedrijven geleid. De gemiddelde bedrijfsomvang is toegenomen. Die ontwikkeling zal doorzetten.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	De provincie heeft geen beleid t.a.v. deze ontwikkeling, omdat het hoort bij de keuzes van een ondernemer.
Voortgang tot en met 2016	Deze ontwikkeling is gevolgd in relatie tot andere processen, zoals hergebruik van vrijkomende erven en toetsing van klein- en grootschalige initiatieven.
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	De recente structuurvisie van de gemeente NOP gaat in op vraagstukken die direct het gevolg zijn van schaalvergroting. Er wordt samen met de gemeente nagegaan wat dit betekent voor het provinciale ruimtelijk beleid. Afhankelijk van de manier waarop die gemeente daar invulling aan geeft wordt het een bestuurlijk agendapunt
Bestuurlijke vragen	Nee, (nog) niet

Agrarische structuurversterking	
Vraag uit de Agenda Vitaal Plateland	Hoe kunnen we een impuls geven aan de versterking van de agrarische structuur?
Uitgangssituatie	De gemiddelde bedrijfsomvang is toegenomen en steeds meer ondernemers hebben een kavel 'op afstand' in gebruik.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	De aandacht voor agrarische structuurversterking is opgenomen in het OPF2.
Voortgang tot en met 2016	Agrarische structuurversterking / kavelgrootte is geen aandachtspunt voor de provincie. LTO Flevoland is gevraagd om te inventariseren wat de behoefte is vanuit de sector en wat maatschappelijke vraagstukken zijn die er mee te maken hebben
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	Met LTO (en wellicht RVB?) via procesafspraken nagaan wat de antwoorden zijn op die vragen en vervolgens nagaan hoe POP3 geld dan slim kan worden ingezet. Tevens zoeken naar koppeling met (lopende) gebiedsontwikkelingen.
Bestuurlijke vragen	Afhankelijk van de LTO uitkomsten kan dit tot bestuurlijke vragen leiden.

Erf zoekt kans	
Vraag uit de Agenda Vitaal Plateland	Welke oplossingen en maatregelen zijn nodig met het oog op het groeiende aantal vrijkomende erven?
Uitgangssituatie	Het aantal vrijkomende agrarische erven is groot, maar de groei lijkt wel af te vlakken. Via bestemmingsplannen wordt gereguleerd welke niet-agrarische functies mogelijk zijn.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	Onderwerp op zich is geen beleidstaak van de provincie, maar er is een duidelijke relatie met het provinciale ruimtelijk beleid (plantoetsing en beleidsregels).
Voortgang tot en met 2016	De provincie toetst initiatieven aan de beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen.

	Stichting Polderlab doet een onderzoek naar vrijkomende erven in O en Z Flevoland. Doel is het ontwikkelen van typen alternatieve bestemmingen, ter inspiratie voor nieuwe situaties. De gemeente NOP heeft een experimentenkader "vrijkomende agrarische bebouwing" opgesteld.
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	De uitkomsten van Polderlab gebruiken als input voor de landschapsvisie, die in het kader van de Omgevingsvisie zal worden opgesteld. Die uitkomsten worden ook gebruikt bij de herijking van de beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008 (zie Erfgrootte).
Bestuurlijke vragen	Nee

Erfgrootte	
Vraag uit de Agenda Vitaal Plateland	Wat is de optimale omvang van een erf en de agrarische activiteiten die er op plaatsvinden: hoe regelen we dat het beste?
Uitgangssituatie	Gemiddelde bedrijfsomvang groeit, waardoor de behoefte aan grotere erven ook toeneemt.
Onderdeel van provinciaal beleidskader + rol provincie	Dit onderwerp op zich is geen beleidstaak van de provincie, maar er is een duidelijke relatie met het provinciale ruimtelijk beleid (plantoetsing en beleidsregels).
Voortgang tot en met 2016	Toetsing van initiatieven aan de beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied 2008.
Activiteiten 2017 (+ doorkijkje 2018)	Evalueren en actualiseren van de beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen. Daarbij de vraag meenemen of ook grootschalige ontwikkelingen daarbij betrokken moeten worden. Daarnaast komt dit onderwerp ook langs in de landschapsvisie die in het kader van de Omgevingsvisie wordt opgesteld (zie ook agendapunt LACE).
Bestuurlijke vragen	Afhankelijk van de uitkomst van de actualisatie van de beleidsregel grootschalige ontwikkelingen, die zowel op inhoud als rol van de provincie tot aanpassingen kan leiden.

Recreatie en toerisme	
Kernvraag	Wat is de beste manier om vanuit de provincie de recreatieve kwaliteiten van Flevoland te verstrekken?
Uitgangssituatie	Recreatie en toerisme is een steeds grotere economische sector geworden voor Flevoland. Er worden kansen gezien voor verdere ontwikkeling van die sector. Een van de opties is plattelandstoerisme, als onderdeel van de multifunctionele landbouw. Daarbij gebruik maken van kenmerken van Flevoland: rust, natuur ruimte, archeologie en erfgoed.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Beleidskader Recreatie en toerisme. Vijf programmalijnen, waaronder financiering/subsidiekader voor routes, versterken beleving en betere ontsluiting van monumenten.
Voortgang tot en met 2016	Nota Recreatie en toerisme is eind 2016 vastgesteld.
Activiteiten 2017	Onderzoek loopt op verschillende activiteiten, zoals mogelijkheden voor toeristische overstappunten en rustpunten, ontwikkelen netwerk wandelroutes, verbeteren recreatieve aantrekkelijkheid vaarwegen. In 2017 wordt in samenwerking met gemeenten een uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme opgesteld.
Bestuurlijke vragen	Vaststellen uitvoeringsprogramma, besluitvorming in GS najaar 2017

LACE	
Kernvraag	Welke keuzes maken we ten aanzien van Landschap, Cultuurhistorie, Archeologie en Erfgoed? Hoe financieren we dit in de toekomst?
Uitgangssituatie	Het <i>landschap</i> van Flevoland heeft een uniek karakter. Voorbeelden daarvan zijn dat Flevoland het grootste scheepswrakkenkerkhof herbergt, goede conserveringsomstandigheden biedt voor archeologie, en een herkenbaar op de tekentafel ontworpen landschap heeft. Het is belangrijk om dit karakter te behouden en om <i>erfgoed</i> te beschermen en uit te dragen. Omdat daarbij cultuurhistorie en archeologie aspecten zijn van erfgoed, worden deze niet verder apart uitgewerkt.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Landschap: Vanuit de Omgevingsvisie moet een nieuwe landschapsvisie worden opgesteld, als onderdeel van "Het Verhaal van Flevoland" (zie ook agendapunt Erfgrootte). Erfgoed: In de Cultuurnota (2017) is de actie benoemd om een lange termijn visie op erfgoed op te stellen. Bij de uitwerking ervan wordt aangesloten bij het perspectief "Het Verhaal van Flevoland" van de Omgevingsvisie Flevoland. In de nota Recreatie & Toerisme (2016) is ook een rol weggelegd voor erfgoed.
Voortgang tot en met 2016	Landschap: In het kader van de Omgevingsvisie is mede vorm gegeven aan het programma "Het verhaal van Flevoland". Erfgoed: In 2016 zijn de Cultuurnota en de nota Recreatie & Toerisme opgesteld, en vastgesteld in respectievelijk 2107 en 2016. Vooral de Cultuurnota is kader stellend voor de verdere uitwerking van erfgoed-activiteiten.
Activiteiten 2017	Landschap: De landschapsvisie Flevoland wordt opgesteld als onderdeel van de Omgevingsvisie. Erfgoed: De lange termijnvisie Erfgoed Flevoland wordt opgesteld, inclusief een uitvoeringsprogramma. De besluitvorming daarover vindt plaats in 2018.
Bestuurlijke vragen	Landschap: Nee, nog niet. Erfgoed: Nee, nog niet.

Ontsluiting: fysiek en digitaal	
Kernvraag	Wat is de provinciale inzet ten aanzien van de fysieke en digitale ontsluiting van het landelijk gebied?
Uitgangssituatie	Fysieke ontsluiting: Door de beperkte vervoersvraag is / wordt het moeilijk om adequaat openbaar vervoer te organiseren. Een betaalbare oplossing voor de vervoersbehoefte voor degenen die van OV afhankelijk zijn is noodzakelijk.

	<p>Er wordt in Flevoland vaker dan elders de fiets gebruikt voor sport en recreatie. Er is een kans om dit product te versterken. De relatie tussen recreatief fietsen en watersport is nog onvoldoende benut. De combinatie landbouwverkeer en fietsverkeer is een risico en is daarmee nadelig voor de beleving van fietsen in Flevoland.</p> <p>Digitale ontsluiting: Het landelijk gebied heeft plaatselijk geen snel internetvoorziening. Een snelle internetvoorziening is een basisvoorwaarde voor veel bedrijven en bewoners om ook in de toekomst hier goed te kunnen wonen en werken.</p>
Onderdeel van provinciaal beleidskader	<p>Fysieke ontsluiting: Dit wordt uitgewerkt in het programma Mobiliteit en Ruimte en is gelinkt aan de nota Recreatie en Toerisme.</p> <p>Digitale ontsluiting: In het Coalitie akkoord 2015 - 2019 is opgenomen, dat bewoners, ondernemers, gemeenten en aanbieders worden gefaciliteerd in het komen tot een programma voor het aanbieden van snel internet. Dit betreft het buitengebied en de kleine kernen.</p>
Voortgang tot en met 2016	<p>Fysieke ontsluiting: De startnotitie programma Ruimte en Mobiliteit is vastgesteld. Er is gestart met de implementatie van de OV visie. De nota Recreatie en Toerisme is vastgesteld.</p> <p>Digitale ontsluiting: In 2015 is in Noordelijk Flevoland onderzoek gedaan naar de meest duurzame oplossing voor de realisatie van snel internet. Hierna is een marktconsultatie gedaan. Voor een sluitende businesscase was een aansluitpercentage van 60% noodzakelijk. Omdat het aantal aanmeldingen op 54% bleef steken heeft de provincie een borgstelling gedaan voor de laatste 6%. Eind 2016 is de aanleg van de glasvezel in Noordelijk Flevoland gestart. In Oostelijk en Zuidelijk Flevoland is een onderzoek uitgevoerd naar de werkelijke beschikbaarheid van snel internet in het buitengebied. Daar blijken nog 900 adressen te zijn zonder snel internet.</p>
Activiteiten 2017	<p>Fysieke ontsluiting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen bestedingsplan CUP-gelden voor completering fietsnetwerken - Uitvoering implementatie OV visie - Vaststellen programma Ruimte en Mobiliteit met aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> * invulling / uitwerking regionale netwerk met speciale aandacht voor overstappunten voor meerdere vervoersvormen (auto/fiets/recreatievaart) * oplossen knelpunten autobereikbaarheid * aandacht voor verkeersveiligheid en landbouwverkeer - uitvoering TOP's als gevolg van de nota Recreatie en Toerisme <p>Digitale ontsluiting: Op 22 maart 2017 heeft PS ingestemd met het onderzoeksvoorstel om na te gaan hoe de 900 adressen in O en Z Flevoland aangesloten kunnen worden op snel internet. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre draadloos internet nu en in de toekomst aan de vraag naar snel internet kan voorzien. Voor beide onderdelen is in totaal € 100.000 beschikbaar</p>
Bestuurlijke vragen	<p>Fysieke ontsluiting: Programma Mobiliteit en Ruimte: besluitvorming eind 2017 / begin 2018 door GS en PS. Vraagstuk van algemene afweging en prioritering. Implementatie OV visie: na de zomer vaststelling van het vervoerplan.</p>

	<p>Digitale ontsluiting: De uitkomsten van het uit te voeren onderzoek bepalen de nadere invulling van de faciliterende rol van de provincie bij de realisatie van snel internet in het landelijk gebied.</p>
--	--

Duurzame energie	
Vraag	Hoe maken we maximaal gebruik van de economische kansen die de energietransitie biedt? Hoe komen we tot optimale ruimtelijke inpassing?
Uitgangssituatie	De energietransitie in het landelijk gebied is zichtbaar: zie regioplan Wind. Voor andere hernieuwbare energiebronnen willen we een goede ruimtelijke en maatschappelijke inpassing realiseren. Hierbij gaat het om zonne-energie.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Aandacht voor de energie transitie is benoemd in het Coalitie akkoord 2015 - 2019.
Voortgang tot en met 2016	In 2016 is een pilot in het kader van de experimentenkader gestart (grootschalig zonnepark op landbouwgrond in de gemeente Lelystad).
Activiteiten 2017	Er worden studies gedaan naar inpassing van grootschalige zonne-energie in het buitengebied, waaronder ook op landbouwgrond.
Bestuurlijke vragen?	Gaan we landbouwgrond inzetten voor energieproductie?

Natuur	
Kernvraag	Hoe zorgen we voor een optimale wisselwerking tussen natuur en ruimtelijk economische ontwikkeling van het platteland?
Uitgangssituatie	Vanuit de historie is sprake van een ruimtelijke en functionele scheiding tussen natuur en landbouw. De aandacht voor de wisselwerking is klein en vaak meer gericht op voorkomen van overlast dan creëren van kansen.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Beleidskader natuur & landschap. Fundament natuurbeleid is NatuurNetwerk Nederland. Ontwikkeling is gericht op versterken van relatie natuur-mensen & natuur-economie. Natuur meer 'midden in de maatschappij'.
Voortgang tot en met 2016	Via het programma Nieuwe natuur wordt een impuls gegeven aan projecten gericht op betere wisselwerking tussen natuur en landbouw. Daarnaast wordt invulling gegeven via het agrarisch natuurbeheer. Ondanks beperkte middelen worden initiatieven bekostigd die inpassen van natuurwaarden in landbouwpraktijk mogelijk maken. Nadruk ligt op (weide- en) akkervogels, en groenblauwe maatregelen zoals de pilot "vanggewassen".
Activiteiten 2017	Evaluatie weidevogelbeleid, volgen effectiviteit pilots akkervogels, voortzetting meetnet agrarische soorten. Verkennen mogelijkheden natuurinclusieve landbouw, zoals project voedselbossen van Programma Nieuwe Natuur. Evaluatie van de spelregels EHS zoals opgenomen in de Verordening Fysieke Leefomgeving, zodanig dat de spelregels gewenste ontwikkelingen niet belemmeren ende rol van Provinciale Staten bij natuurcompensaties helder is. Er zal een start worden gemaakt met de evaluatie van de wet Natuurbescherming, nu deze is gedecentraliseerd.
Bestuurlijke vragen?	Nee, nog niet

Bodem en water	
Vraag	Hoe kunnen we de ontwikkeling van de agrarische sector hand in hand laten gaan met behoud en verbetering van het bodem- en watersysteem?
Uitgangssituatie	Vanwege de agrarische bodemkwaliteit die onder druk staat en de water(kwaliteits-)problemen is het Actieprogramma Bodem en Water (ABW) gestart. Het ABW is een samenwerkingsverband tussen LTO Flevoland, provincie Flevoland en waterschap Zuiderzeeland: dit is de eigen Flevolandse invulling van het Deltaplan Agrarisch Water.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Actieplan Bodem en Water is onderdeel van het Omgevingsplan Flevoland, partiële herziening Water 2015. Doel van het ABW is een transitie naar een goed water- en bodembeheer als basis voor een duurzame en toekomstbestendige landbouw. Binnen dit regisserend programma zonder budget staat kennisontwikkeling en -deling centraal. In het programma Duurzaam Gebruik Ondergrond (DGO) is het thema Bodem als basis voor de landbouw opgenomen. Dit DGO thema is een van de financiële bronnen van het ABW, naast dat het eigen projecten heeft.
Voortgang tot en met 2016	De evaluatie van de Agenda Bodem en Water is uitgevoerd. Conclusie van alle partijen is om samen nog 3 jaar verder te gaan. In de eerste fase zijn meerdere kennisbijeenkomsten georganiseerd en zijn een aantal ABW projecten opgestart, zoals Spaarwater, Zicht op Bodemstructuur en de samenwerking Lectoraat Duurzaam Bodembeheer.
Activiteiten 2017	In plaats van eigen projecten opzetten en uitvoeren, stimuleren dat initiatieven van anderen worden ondersteund. Bekostiging van initiatieven vanuit het POP3 fonds is nu ook een mogelijkheid.
Bestuurlijke vragen?	Nee

Bodemdaling	
Kernvraag	Hoe komen we in de bodemdalingengebieden tot vormen van landgebruik die aansluiten op de veranderende situatie?
Uitgangssituatie	Door de bodemdaling wordt de landbouwgrond lokaal natter. Ook blijkt dat de maatregelen die nodig zijn om aan de wateroverlastnorm te voldoen zeer kostbaar worden.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Partiele herziening OPF (2015). De bodemdaling was een van de aanleidingen om de provinciale wateroverlastnorm te evalueren.
Voortgang tot en met 2016	Eind 2016 is de evaluatie uitgevoerd en aan PS aangeboden. Er zijn bestuurlijke overleggen gevoerd met LTO en het RVB.
Activiteiten 2017	Er is een gebiedsproces gestart voor het meest urgente bodemdalingengebied (zuidwest Emmeloord). Dit wordt getrokken door het waterschap in samenwerking met de provincie en de gemeente NOP. Als onderdeel van dit proces is er een gebiedsavond gehouden in Nagele. Vervolgens zijn in maart "keukentafelgesprekken" gehouden in het gebied. Op basis van de uitkomsten ervan wordt bekeken hoe de transitie ondersteund kan worden
Bestuurlijke vragen?	Nee, nog niet

Leefbaarheid	
Kernvraag	Hoe houden we de leefbaarheid (o.a. ruimtelijke kwaliteit, woonkwaliteit, voorzieningen, dynamiek) ook in de kleine kernen op peil?
Uitgangssituatie	De mate van leefbaarheid van het landelijk gebied is de aanleiding en het algemene thema van de AVP. Leefbaarheid is echter wel een begrip dat breder is dan nu door de agendapunten wordt omvat: aandacht voor het sociale domein (taakgebied van gemeenten) valt daar namelijk buiten. Toch beogen die agendapunten van de AVP ook het sociale domein positief te beïnvloeden.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Aandacht voor het sociale domein op hoofdlijnen wordt behartigd door het CMO (Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling), dat grotendeels door de provincie wordt bekostigd.
Voortgang tot en met 2016	Medio 2016 is besloten om het Fonds Leefbaarheid in te stellen om initiatieven gericht op de sociale cohesie en economische ontwikkeling te ondersteunen.
Activiteiten 2017	De nadere regels van het fonds worden in maart vastgesteld na een inspraakronde. Eind 2017 wordt besloten welke initiatieven in 2018 in aanmerking komen voor subsidie.
Bestuurlijke vragen?	Nee

Duurzaamheid	
Kernvraag	Hoe behouden en ontwikkelen we de kwaliteiten van Flevoland, zoals vruchtbare bodem, schoon water, rust, openheid, archeologie en cultuurhistorie?
Uitgangssituatie	Duurzaamheid is een aandachtspunt voor alle sectoren en onderwerpen in het landelijk gebied.
Onderdeel van provinciaal beleidskader	Duurzaamheid is onderdeel van alle beleidstrajecten, programma's etc. en is daardoor geen zelfstandig object van onderzoek of beleid.
Voortgang tot en met 2016	N.v.t.
Activiteiten 2017	N.v.t.
Bestuurlijke vragen?	Bij elk beleid speelt de vraag op de achtergrond of de activiteiten gericht op duurzaamheid voldoen aan de verwachtingen.